

ROMÂNII AMERICANI

de Lucia McNeff

Nu știu cât de interesant vi se va pare titlul, încât să vă determine să treceți și la lectura articolului! Am găsit printre lucrările lui Nicolae Iorga conținutul acestei scrieri, care de fapt este o conferință ținută de învățatul român în 1930 cu prilejul unei vizite în America. Este posibil să mai fie și alte luări de cuvânt întrucât la Heritage Center's Archives se află o lucrare a lui Nicolae Iorga intitulată "America și Românii din America".

Mie mi s-a părut că tema poate fi socotită de actualitate, deși limbajul folosit este vechi de peste 70 de ani.

În această conferință îmi îndeplinesc o datorie față de Românii din America.

Românii din America îmi păreau altfel înainte de a merge acolo, decât pe urmă.

Este o legendă a Românilor din America, și această legendă este bine să o înlăturăm, fiindcă legenda face pe mulți oameni să călătorească în America în vederea unor profituri materiale, pe care nu e bine să le caute, nici din punctul de vedere al buneii cuviinți, și, pe de altă parte, fiindcă nu ajung la dânsle.

Legenda Românilor din America este aceasta: Că ei sunt foarte numeroși. Ni se dau cifre fantastice, uimitoare. Atunci când cauți mai de aproape, vezi că ele nu există și nici n'au existat vreodată. Călătoriile Românilor în America sânt în legătură cu anume posibilități de dezvoltare, foarte variate. Foarte variate, dar nu și foarte întinse – aceasta chiar înainte de restricțiile actuale, puse la imigrare.

Se știe că, acuma, Americanii, voind să facă a fierbe al lor "melting pot", de asimilare a tuturor raselor, au introdus un fel de raționalizare a imigrării. Se prevede un anumit număr de imigranți pentru fiecare țară, cari pot fi primiți în fiecare an în America. În ce ne privește pe noi, numărul acesta este foarte mic. Și de aceia toți oamenii săraci care se îngrămădesc neconținut la birourile de pașapoarte, își pierd vremea degeaba. Unii dintre dâșii, poate când vor ajunge la vârsta de patru sute de ani vor putea fi primiți în America, dar înainte de această respectabilă vârstă hotărât că nu. Fiindcă, precum spuneam, în America nu sânt primiți mai mult decât o anumită cifră pe an, și, odată împlinită cifra, nu mai intră nimeni.

Știu foarte bine că sânt și mijloace de a scăpa contingentării americane. Măsurile restrictive nu există în Canada și nu există în Mexic, cele două țeri vecine, la Nord și la Sud, cu Statele Unite. Și atunci, unii Români fac așa: iau pașaport pentru Canada, și încearcă să se strecoare de aici în Statele Unite, ori iau pașaport pentru Mexic, de unde caută să pătrundă prin granița de Sud în Statele Unite. Însă în nici un caz procedul nu este recomandabil. Nu, din punct de vedere moral: Americanii nu vor mai mulți Români decât atâta, și atunci de ce să se îndese în locul unde nu-i pofteste nimeni? Din fericire, această interdicție nu este numai pentru noi, ci pentru toate națiile.

Americanii vreau să creeze o societate unitară, și atunci emigranții noi îi supără. Dacă, din punct de vedere american, este bine sau ba, altă chestiune. Americanii stabiliți, aceia nu se înmulțesc. De la prima generație ei mărgenesc numărul copiilor. În a doua nu-l au aproape de loc. Și atunci se poate întâmpla ca previziunile făcute, cu o mare seninătate de conștiință, de un sociolog american să se realizeze, să vie, adecă, o vreme când Aframericanii se vor confunda cu rasa albă, și va fi o singură rasă. Dar se poate întâmpla ca acea rasă să nu fie tocmai albă, ci de un negru foarte pronunțat, cu toate instinctele care se pot ascunde supt această rasă neagră.

În general, orice clasă superioară care mărgenește numărul nașterilor, deschide drumul pentru o clasă inferioară care-i ia locul. E bine să o știe și societatea românească, de exemplu cea din Banat,

unde mărgenirea nașterilor este scandaloasă și criminală; sânt case cu un singur copil sau niciunul; Șvabii și Sârbii fac același lucru, și rezultatul va fi că satele vor ajunge pe mâinile țiganilor, cari nu mărgenesc nașterile. Deci, numărul Românilor în America nu poate să fie așa de mare cum își închipuie lumea.

Pe de altă parte, se crede că Românii din America sânt oameni extraordinar de bogați. Prin urmare orice om politic român căruia îi trebuie bani pentru alegeri, orice gazetar care se găsește în situația în care tocmai mi se spune că se găsește ziarul meu – din care pricină poate peste câțeva vreme, că o mulțămă a societății românești pentru ce a însemnat acest ziar în timpul războiului, el ar fi silit să-și înceteze apariția, orice ziarist, zic, care n-are cu ce scoate ziarul, crede că poate apela la Românii din America. Oamenii au punga plină de dolari. Dolarii li curg prin toate buzunarele fiind sparte, n'are decât să întindă cineva, supt buzunar, palma pentru ca să i se umple de dolari. Și, atunci, pleacă fel de fel de oameni în America având acest gând.

Când am plecat eu în America, erau prieteni care-mi spuneau: ai să faci o călătorie strașnică și foarte profitabilă, pentru că imediat ce au să te vadă Românii din America, or să-ți dea un automobil și fondul pentru întreținerea lui. Iar, pe lângă aceasta, cum or să afle că "Neamul Românesc" gazeta d-tale, este în primejdie, o să se gândească la vremea războiului, și subvențiile vor fi așa de multe, încât o să trebuiască să închiriezi un vapor special pentru d-ta, din cauza sacilor cu dolari, pe cari o să-i cari în România.

Deci, două păreri: că Românii sânt extraordinar de numeroși în America și, al doilea, că sânt foarte bogați, un fel de negustori, industriași, capitaliști.

Aș vrea să fac o mică paranteză la scrierile lui Iorga, nu că aș vrea să-l completez, nici nu mi-aș permite, dar el nu putea prevedea schimbările istorice care au intervenit mai târziu și au făcut ca datorită comunismului invadator din Europa, americanii să-și schimbe puțin balanța "contingentării americane" cum spune marele om. Poate asta explică acum numărul destul de mare al "Românilor Americani" existenți la ora aceasta.

VA URMA